

Deeltijdse werkhervatting
met toestemming van de adviserend
geneesheren bij arbeidsongeschikte
gerechtigden

Regeling voor zelfstandigen

Periode 2011-2014

Inhoudstafel

1e Deel Toelatingen in het kader van artikel 23, 23bis en 20bis van het koninklijk besluit van 20 juli 1971	5
I. Wettelijke bepalingen	6
2e Deel Analyse van het cijfermateriaal	7
I. Aantal arbeidsongeschikte gerechtigden die in de loop van 2013 en 2014 een deeltijdse activiteit hebben uitgeoefend	8
II. Aantal arbeidsongeschikte gerechtigden die een deeltijdse activiteit uitoefenen	8
1. Aantal toelatingen per verzekeringsinstelling	8
2. Aantal lopende toelatingen per sociale stand, per geslacht en per VI	10
3. Aantal lopende toestemmingen per leeftijdsgroep	11
4. Aantal toelatingen onderverdeeld per wettelijke basis	11
5. Aantal toelatingen verdeeld per gewest	12
6. Vergelijking toegelaten activiteiten en invaliden per ziektegroep	13
III. Intredes	14
1. Aantal intredes per VI en per leeftijdscategorie	14
2. Aantal intredes per VI en periode waarin de toelating werd gegeven	15
3. Aantal intredes per geslacht en per wettelijke basis	16
4. Aantal intredes per VI en per gewest	16
IV. Uittredes	17
1. Aantal uittredes onderverdeeld naar de reden van de stopzetting van de deeltijdse activiteit	17
2. Aantal uittredes per gewest en per periode	20
3. Duur van de toegelaten activiteit bij uittreden	20
4. Verband tussen de duur van de deeltijdse activiteit en de reden van uittreden	22
5. Verband tussen de wettelijke basis waarop de toelating is gestoeld en de reden van uittreden ..	23
6. Verband tussen het gewerkte volume en de reden van uittreden	25
7. Verband tussen de tijd die verloopt tussen de begindatum arbeidsongeschiktheid tot het begin van de toelating op de reden van uittreden	26
8. Verband tussen de leeftijd op het moment van uittreden en de reden van uittreden	29
9. Reden van uittreden per gewest	30
10. Reden van uittreden ten opzichte van de voornaamste ziektegroepen	31
3e Deel Toelatingen in het kader van het vrijwilligerswerk	33
I. De wet op het vrijwilligerswerk	34
II. Aantal lopende toelatingen	34
III. Aandeel van het vrijwilligerswerk in het totaal aantal toelatingen	35

IV.	Aantal lopende toelatingen per VI en per geslacht	35
V.	Aantal toelatingen voor vrijwilligers gegeven in de primaire periode of in invaliditeit onderverdeeld per gewest (situatie op 31/12)	36
VI.	Vrijwilligers per ziekenfonds en per leeftijdsgroep	36
VII.	Duur tussen begindatum arbeidsongeschiktheid en begindatum van het vrijwilligerswerk	37
VIII.	Uittredes	38
1.	Aantal	38
2.	Reden van uittreden	38
4e Deel	Niet-toegelaten activiteit.....	40
5e Deel	Algemeen besluit.....	42

Inleiding

In deze studie wordt een analyse gemaakt van de arbeidsongeschikte zelfstandigen die met toestemming van de adviserend geneesheer of de Geneeskundige Raad voor Invaliditeit een deeltijdse activiteit hebben aangevat. De studie wordt uitgevoerd op de volledige populatie uitkeringsgerechtigden en heeft betrekking op de periode 2013 en 2014.

Na een periode van arbeidsongeschiktheid is het voor de meeste zelfstandigen mogelijk om zonder problemen hun vroegere werkzaamheden te hervatten. Voor een aantal onder hen is dit echter niet zo evident. Sommigen kunnen hun uitgeoefende activiteit niet onmiddellijk voor de volle honderd procent hervatten. In de Belgische ziekteverzekering wordt voor die gevallen de mogelijkheid voorzien om gedeeltelijk het werk te hervatten.

De studie heeft tot doel enig onderzoek te verrichten met betrekking tot de deeltijdse activiteit. In de eerste plaats worden een aantal basisgegevens geanalyseerd voor die zelfstandigen die op 31 december van de onderzochte jaren effectief een deeltijdse activiteit uitoefenen. Het aantal zelfstandigen die gebruik maken van de mogelijkheid om deeltijds te werken wordt per verzekeringsinstelling in kaart gebracht. Verder wordt een onderscheid gemaakt naar leeftijd, sociale stand, geslacht, wettelijke basis en gewest. Voor de toelatingen die in de periode van invaliditeit worden gegeven, wordt de link gelegd met de ziektegroepen die aan de basis liggen van de intrede in invaliditeit.

In de volgende hoofdstukken worden de intredes en de uittredes onderzocht. Bij de uittredes wordt uitgebreid stil gestaan bij de vraag hoeveel zelfstandigen na een periode van deeltijdse activiteit, opnieuw volledig hun zelfstandige activiteit hebben aangevat. Hierbij wordt nagegaan of de leeftijd, de sociale stand, het geslacht, de termijn die verloopt tussen het begin van de arbeidsongeschiktheid en het verlenen van een toestemming alsook het volume aan toegelaten arbeid hierop enige invloed uitoefenen.

Bestaat er met andere woorden een ideale mix van diverse variabelen die, eens aanwezig, de kans inzake werkhervatting gevoelig verhogen.

De toelatingen die werden gegeven in het kader van vrijwilligerswerk alsook de niet-toegelaten activiteit komen eveneens aan bod.

1^e Deel
Toelatingen in het kader van artikel 23, 23bis en 20bis van
het koninklijk besluit van 20 juli 1971

I. Wettelijke bepalingen

Overeenkomstig artikel 23, 23 bis en 20 bis van het koninklijk besluit van 20 juli 1971 houdende instelling van een uitkeringsverzekering en een moederschapsverzekering ten voordele van de zelfstandigen en meewerkende echtgenoten, kan de arbeidsongeschikte erkende zelfstandige, net als in de regeling voor werknemers, mits toestemming van de adviserend geneesheer, een deeltijdse activiteit aanvatten.

Artikel 23 bepaalt dat de adviserend geneesheer voor een periode van maximaal zes maanden de toestemming kan geven om een andere zelfstandige activiteit, een activiteit als helper of gelijk welke andere beroepsactiviteit uit te oefenen. Deze periode kan maximaal met zes maanden worden verlengd.

De adviserend geneesheer kan eveneens aan de arbeidsongeschikte zelfstandige de toestemming geven om, met het oog op re-integratie, een gedeelte van zijn oorspronkelijke zelfstandige activiteit te hervatten. De toestemming kan worden gegeven voor een duur van maximaal zes maanden, met een mogelijkheid om twee maal voor telkens zes maanden te verlengen. De toestemming kan dus in totaal maximum 18 maanden bedragen (artikel 23 bis).

De gerechtigde die arbeidsongeschikt is erkend mag, in kader van artikel 20 bis, van het koninklijk besluit van 20 juli 1971 ten vroegste vanaf het verstrijken van het tijdvak van primaire niet vergoedbare ongeschiktheid een deel van de zelfstandige activiteiten opnemen die hij vóór de aanvang van zijn arbeidsongeschiktheid uitoefende, mits hiervoor een toestemming werd bekomen. Deze toestemming wordt verleend door de adviserend geneesheer indien de gerechtigde deze activiteiten hervat gedurende een tijdvak van primaire ongeschiktheid en door de Geneeskundige Raad voor Invaliditeit, op voorstel van de adviserend geneesheer, indien de gerechtigde deze activiteiten hervat gedurende een tijdvak van invaliditeit.

Ter informatie: vanaf 1 juli 2015 is de wetgeving omtrent de toegelaten activiteit voor zelfstandigen aangepast en vereenvoudigd.

2e Deel

Analyse van het cijfermateriaal

I. Aantal arbeidsongeschikte gerechtigden die in de loop van 2013 en 2014 een deeltijdse activiteit hebben uitgeoefend

In tabel 1 worden alle arbeidsongeschikte gerechtigden opgenomen die gedurende het jaar 2013 en 2014 minimaal één dag een toegelaten activiteit hebben uitgeoefend.

Tabel 1: Uitgeoefende toelatingen per wettelijke basis								
VI	2013				2014			
	art. 23	art. 23 bis	art. 20 bis	totaal	art. 23	art. 23 bis	art. 20 bis	total
LCM	142	2.972	713	3.827	149	2.981	895	4.025
LNZ	21	209	68	298	22	223	69	314
NVSM	59	490	302	851	63	489	345	897
LLM	31	259	115	405	26	256	129	411
LOZ	83	988	282	1.353	91	1.059	285	1.435
HZIV	3	16	5	24	4	20	7	31
Totaal	339	4.934	1.485	6.758	355	5.028	1.730	7.113
					4,72%	1,91%	16,50%	5,25%

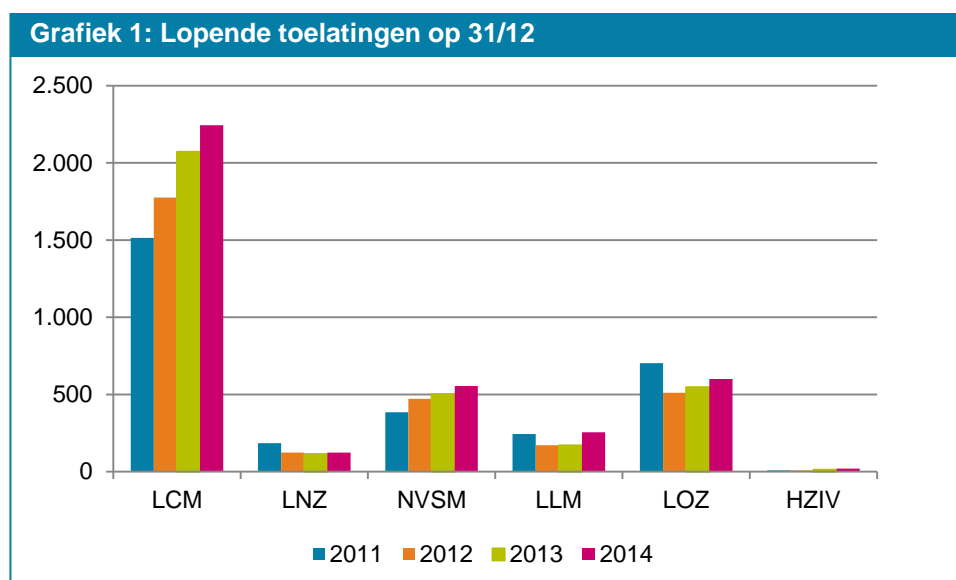
Het aantal uitgeoefende toelatingen is in 2014 toegenomen met 5,25%. De sterkste stijging wordt waargenomen voor de toelatingen die in het kader van artikel 20 bis werden toegekend (+16,50%). De toelatingen op basis van artikel 23 zijn eveneens gestegen, namelijk met 4,72%.

II. Aantal arbeidsongeschikte gerechtigden die een deeltijdse activiteit uitoefenen

1. Aantal toelatingen per verzekeringsinstelling

Hierna wordt het aantal arbeidsongeschikte zelfstandigen weergegeven die op 31 december van de jaren 2011, 2012, 2013 en 2014 een toegelaten activiteit uitoefenen. Ten opzichte van 2013 is er een toename van het aantal toelatingen in 2014 met 11,05%. De stijgende trend van de voorbije jaren wordt dus ook in 2014 verdergezet.

Tabel 2: Aantal toelatingen op 31/12 per verzekeringsinstelling							
VI	2011	2012	2013	2014	2012/2011	2013/2012	2014/2013
LCM	1.514	1.775	2.072	2.244	17,24%	16,73%	8,30%
LNZ	185	124	114	124	-32,97%	-8,06%	8,77%
NVSM	385	472	503	555	22,60%	6,57%	10,34%
LLM	244	171	170	255	-29,92%	-0,58%	50,00%
LOZ	703	511	548	600	-27,31%	7,24%	9,49%
HZIV	9	9	13	20	0,00%	44,44%	53,85%
Totaal	3.040	3.062	3.420	3.798	0,72%	11,69%	11,05%

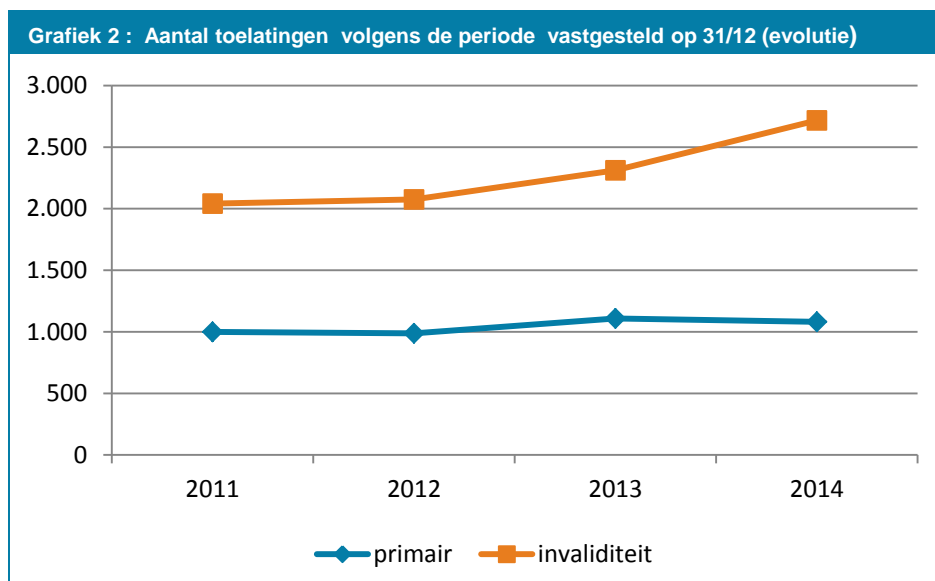

In tabel 3 worden de op 31 december 2013 en 2014 uitgeoefende activiteiten opgedeeld naargelang betrokkene zich op 31/12 in de periode van primaire arbeidsongeschiktheid of invaliditeit bevindt.

Tabel 3: Aantal toelatingen volgens de periode vastgesteld op 31/12						
VI	2013			2014		
	primair	invaliditeit	totaal	primair	invaliditeit	totaal
LCM	699	1.373	2.072	620	1.623	2.243
LNZ	42	72	114	42	79	121
NVSM	119	385	504	117	438	555
LLM	56	114	170	78	177	255
LOZ	189	358	547	213	391	604
HZIV	3	10	13	11	9	20
Totaal	1.108	2.312	3.420	1.081	2.717	3.798
%	32,40%	67,60%	100,00%	28,46%	71,54%	100,00%

In 2014 werden 71,54% van de actieve toelatingen door invaliden uitgeoefend. Ten opzichte van 2013 (67,60%) is dit een lichte toename.

Grafiek 2 illustreert de evolutie van het aantal toelatingen op 31 december tussen 2011 en 2014.

2. Aantal lopende toelatingen per sociale stand, per geslacht en per VI

Het aantal toelatingen tot het uitoefenen van een deeltijdse activiteit wordt bijna uitsluitend toegekend aan zelfstandigen. Het aantal meewerkende echtgenoten die in het systeem van toegelaten arbeid stappen is quasi verwaarloosbaar. Om genoemde reden zal in de verdere analyse geen onderscheid meer worden gemaakt tussen de beide categorieën. De verder in de studie meegedeelde cijfers omvatten dus zowel de zelfstandigen als de meewerkende echtgenoten.

Bij de zelfstandigen zijn het voornamelijk mannen die een deeltijdse activiteit uitoefenen (69,62% in 2014). Vrouwelijke zelfstandigen vertegenwoordigen in 2014 30,38%.

Tabel 4: Aantal lopende toelatingen per sociale stand, per geslacht en per VI

VI	2013				2014			
	zelfstandigen		meewerkende echtgenoten		zelfstandigen		meewerkende echtgenoten	
	mannen	vrouwen	mannen	vrouwen	mannen	vrouwen	mannen	vrouwen
LCM	1.441	578	5	48	1.540	648	6	50
LNZ	75	39		0	82	42		
NVSM	363	133	2	5	403	146	2	4
LLM	117	51		2	183	70		2
LOZ	359	187	1	1	411	188	0	1
HZIV	11	2			17	3		
Totaal	2.366	990	8	56	2.636	1.097	8	57
	69,18%	28,95%	0,23%	1,64%	69,40%	28,88%	0,21%	1,50%
	Mannen	69,42%	Vrouwen	30,58%	Mannen	69,62%	Vrouwen	30,38%

3. Aantal lopende toestemmingen per leeftijdsgroep

Tabel 5: Lopende toestemmingen per leeftijdscategorie

Zelfstandigen + meewerkende echtgenoten												
Leeftijd	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-	Totaal
2013	0	14	42	109	176	298	490	695	851	737	8	3.420
	0,00%	0,41%	1,23%	3,19%	5,15%	8,71%	14,33%	20,32%	24,88%	21,55%	0,23%	100,00%
2014	0	10	54	101	200	338	530	773	939	841	12	3.798
	0,00%	0,26%	1,42%	2,66%	5,27%	8,90%	13,95%	20,35%	24,72%	22,14%	0,32%	100,00%

Tabel 5 geeft aan dat gedeeltelijke werkhervatting vooral voorkomt bij arbeidsongeschikte zelfstandigen van middelbare leeftijd en ouder. Van de gerechtigden die een deeltijdse activiteit uitoefenen zijn er 81,49% ouder dan 45 jaar.

4. Aantal toelatingen onderverdeeld per wettelijke basis

Onderverdeeld per wettelijke basis kan worden vastgesteld dat de meeste toelatingen worden gegeven in het kader van artikel 23 bis. Het gaat in de meerderheid van de gevallen, namelijk 48,37%, om toelatingen die worden toegestaan met het oog op de re-integratie in dezelfde zelfstandige activiteit. De toelatingen in het kader van artikel 20bis vertonen een stijgende trend, met een toename van 17,58% ten opzichte van 2013. In 2014 vertegenwoordigen de toelatingen art. 20 bis reeds 47,89% van het totaal. Artikel 23 is in 2014 slechts in 3,74% van de gevallen de juridische grond waarop de beslissing is gestoeld.

Tabel 6: Aantal toelatingen verdeeld per wettelijke basis

Jaar	Wettelijke basis			Totaal
	artikel 23	artikel 23bis	artikel 20bis	
2013	119	1.754	1.547	3.420
2014	142	1.837	1.819	3.798

Tabel 7: Aantal toelatingen verdeeld per wettelijke basis (%)

Jaar	Wettelijke basis			Totaal
	artikel 23	artikel 23bis	artikel 20bis	
2013	3,48%	51,29%	45,23%	100,00%
2014	3,74%	48,37%	47,89%	100,00%

5. Aantal toelatingen verdeeld per gewest

In absolute termen worden de meeste toelatingen voor het uitoefenen van een deeltijdse activiteit gegeven in Vlaanderen (63,56% in 2014). Wallonië en Brussel vertegenwoordigen respectievelijk 32,99% en 3,29%.

In het Vlaams gewest neemt de provincie West-Vlaanderen het grootste aantal toelatingen voor zijn rekening, met 739 of 19,46% van het landelijke totaal. In het Waalse gewest is het aandeel van de provincie Luik het grootst: 442 toelatingen of 11,64% van het landelijk totaal.

Tabel 8: Aantal toelatingen per provincie/gewest

Provincie	2013	%	2014	%
ANTWERPEN	393	11,49%	435	11,45%
BRUXELLES/BRUSSEL	114	3,33%	125	3,29%
VLAAMS-BRABANT	249	7,28%	303	7,98%
BRABANT WALLON	120	3,51%	129	3,40%
WEST-VLAANDEREN	698	20,41%	739	19,46%
OOST-VLAANDEREN	531	15,53%	574	15,11%
HAINAUT	318	9,30%	368	9,69%
LIEGE	409	11,96%	442	11,64%
LIMBURG	305	8,92%	363	9,56%
LUXEMBOURG	160	4,68%	179	4,71%
NAMUR	120	3,51%	135	3,55%
ONBEKEND	3	0,09%	6	0,16%
Gewest Brussel				
Gewest Brussel	114	3,33%	125	3,29%
Gewest Vlaanderen				
Gewest Vlaanderen	2.176	63,63%	2.414	63,56%
Gewest Wallonië				
Gewest Wallonië	1.127	32,95%	1.253	32,99%
Onbekend	3	0,09%	6	0,16%
Totaal	3.420	100,00%	3.798	100,00%

6. Vergelijking toegelaten activiteiten en invaliden per ziektegroep

Het leggen van een verband tussen de ziektegroepen en de toegelaten activiteit is enkel mogelijk in de periode van invaliditeit. Het ontbreken van individuele gegevens en van de medische code, laat niet toe deze oefening uit te voeren in de periode van primaire arbeidsongeschiktheid.

Een eerste vaststelling die uit het cijfermateriaal kan worden afgeleid, is het feit dat de groep van psychische stoornissen die deeltijds aan de slag is, duidelijk ondervertegenwoordigd is in verhouding tot het aantal invaliden die aan deze ziekten lijden. Slechts 6,10% van de gerechtigden met een psychische stoornis oefenden in 2014 een deeltijds activiteit uit. Gerechtigden met ernstige mentale, psychische en/of psychiatrische problemen ("MMPP-groep"), gecombineerd met sociale problemen, zijn moeilijker toeleidbaar naar het hervatten van hun activiteit. Zoals verder in deze studie zal blijken, is de kans op herval en terugkeer naar volledige arbeidsongeschiktheid binnen deze ziektegroep ook groter. Mogelijk spelen deze factoren mee in de beslissing van de adviserend geneesheer om al of niet een deeltijdse activiteit toe te staan.

Van de 6.596 gerechtigden die met een ziekte van het bewegingsstelsel en het bindweefsel gediagnosticeerd werden, hebben er 874 of 13,25% deeltijds het werk hervat.

Oncologische problemen geven een positiever beeld. In 2014 oefenden 18,82% van de gerechtigden die aan deze ziekte lijden een deeltijdse activiteit uit.

Tabel 9: Vergelijking toegelaten activiteiten en invaliden per ziektegroep						
ZG	2013			2014		
	inv	Toe. Act inv	Toe. Act Inv (%)	inv	Toe. Act inv	Toe. Act Inv (%)
1	195	16	8,21%	205	21	10,24%
2	2.255	402	17,83%	2.364	445	18,82%
3	412	20	4,85%	386	22	5,70%
4	40	7	17,50%	40	5	12,50%
5	4.352	240	5,51%	4.655	284	6,10%
6	1.363	105	7,70%	1.448	137	9,46%
7	2.438	281	11,53%	2.474	310	12,53%
8	384	22	5,73%	393	28	7,12%
9	528	54	10,23%	545	56	10,28%
10	199	33	16,58%	211	41	19,43%
11	10	3	30,00%	13	1	7,69%
12	125	12	9,60%	119	13	10,92%
13	6.286	734	11,68%	6.596	874	13,25%
14	71	7	9,86%	77	8	10,39%
15	1	0	0,00%	2	0	0,00%
16	349	26	7,45%	341	36	10,56%
17	2.384	339	14,22%	2.464	422	17,13%
Onbekend	23	11	47,83%	20	14	70,00%
Totaal	21.415	2.312	10,80%	22.353	2.717	12,15%

Ziektegroep	
1	Besmettelijke en parasitaire ziekten
2	Gezwellen
3	Endocriene, voedings- en stofwisselingsziekten
4	Ziekten van het bloed en bloedvormende organen
5	Psychische stoornissen
6	Ziekten van het zenuwstelsel en de zintuigen
7	Ziekten van het hart vaatstelsel
8	Ziekten van de ademhalingswegen
9	Ziekten van het spijsverteringsstelsel
10	Ziekten van het urogenitaal systeem
11	Complicaties van zwangerschap, bevalling en kraambed
12	Ziekten van de huid en de celweefsels
13	Ziekten van het bewegingsstelsel en het bindweefsel
14	Congenitale afwijkingen
15	Aandoeningen met oorsprong in de perinatale periode
16	Symptomen en onvolledig omschreven ziektebeelden
7.	17 Ongevalsetsels en vergiftigingen

III. Intredes

1. Aantal intredes per VI en per leeftijdscategorie

Het aantal gerechtigden dat in 2013 en 2014 een deeltijdse activiteit heeft aangevat als zelfstandige wordt in tabel 10a-c per leeftijdscategorie weergegeven.

Tabel 10a: Aantal intredes per VI en per leeftijdscategorie (2013)												
VI	0-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-99	Totaal
LCM		19	75	135	170	283	420	545	496	278	0	2.421
LNZ		1	5	11	16	27	28	39	36	34	0	197
NVSM		6	11	31	27	65	78	89	76	43	0	426
LLM		0	4	9	18	31	39	61	62	36	0	260
LOZ		8	30	49	85	112	166	197	173	82	0	902
HZIV		0	1	1	2	2	1	5	2	2	0	16
Totaal	0	34	126	236	318	520	732	936	845	475	0	4.222

Tabel 10b: Aantal intredes per VI en per leeftijdscategorie (2014)

VI	0-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-99	Totaal
LCM		20	75	126	180	296	414	526	473	273	2	2.385
LNZ		2	10	7	19	27	48	37	37	24		211
NVSM		3	15	33	53	69	75	88	80	30		446
LLM		2	6	7	12	31	42	59	54	35		248
LOZ	1	3	27	44	74	127	180	215	181	108		960
HZIV				1	0	5	3	4	6	1		20
Totaal	1	30	133	218	338	555	762	929	831	471	2	4.270

Tabel 10c: Procentuele verdeling aantal intredes per VI en per leeftijdscategorie (2014)

VI	0-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-99	Totaal
LCM	0,00%	0,84%	3,14%	5,28%	7,55%	12,41%	17,36%	22,05%	19,83%	11,45%	0,08%	100%
LNZ	0,00%	0,95%	4,74%	3,32%	9,00%	12,80%	22,75%	17,54%	17,54%	11,37%	0,00%	100%
NVSM	0,00%	0,67%	3,36%	7,40%	11,88%	15,47%	16,82%	19,73%	17,94%	6,73%	0,00%	100%
LLM	0,00%	0,81%	2,42%	2,82%	4,84%	12,50%	16,94%	23,79%	21,77%	14,11%	0,00%	100%
LOZ	0,10%	0,31%	2,81%	4,58%	7,71%	13,23%	18,75%	22,40%	18,85%	11,25%	0,00%	100%
HZIV	0,00%	0,00%	0,00%	5,00%	0,00%	25,00%	15,00%	20,00%	30,00%	5,00%	0,00%	100%
Totaal	0,02%	0,70%	3,11%	5,11%	7,92%	13,00%	17,85%	21,76%	19,46%	11,03%	0,05%	100%

In verhouding tot het dienstjaar 2013 zijn er in 2014 1,14% meer arbeidsongeschikte gerechtigden begonnen met het uitoefenen van een deeltijdse activiteit. Vooral gerechtigden die tot de middelbare leeftijd behoren, starten met een deeltijdse activiteit: zo was in 2014 70,14% van het totaal aantal intredende gerechtigden ouder dan 45 jaar.

2. Aantal intredes per VI en periode waarin de toelating werd gegeven

De meerderheid van de arbeidsongeschikte zelfstandigen vatten hun deeltijdse activiteit aan in de periode van primaire arbeidsongeschiktheid (75,85%).

Opvallend is dat bij 5 van de 6 verzekeringsinstellingen (LCM, LNZ, LLM, LOZ en HZIV) meer dan een kwart van het aantal gevallen in primaire arbeidsongeschiktheid in 2014 een deeltijds activiteit hebben aangevat.

In de periode van invaliditeit ligt dit percentage significant lager: slechts 4,72% of 1.031 gerechtigden startten in 2014 hun deeltijdse activiteit in deze periode op. Daar het intredes betreft, werd het aantal invaliden genomen op 30 juni 2014.

Tabel 11: Aantal intredes per VI en periode waarin de toelating werd gegeven

VI	Primaire arbeidsongeschiktheid			invaliditeit		
	deeltijdse act.	gevallen	%	deeltijdse act.	gevallen	%
LCM	1813	6.370	28,46%	572	9.149	6,25%
LNZ	167	550	30,36%	44	1.249	3,52%
NVSM	335	2.412	13,89%	111	4.305	2,58%
LLM	190	741	25,64%	58	1.797	3,23%
LOZ	719	2.761	26,04%	241	5.259	4,58%
HZIV	15	38	39,47%	5	68	7,35%
Totaal	3.239	12.872	25,16%	1.031	21.827	4,72%

3. Aantal intredes per geslacht en per wettelijke basis

Uit tabel 12 blijkt nogmaals dat vooral zelfstandigen mannen een deeltijdse activiteit uitoefenen. De intredes situeren zich vooral in toepassing van artikel 23bis (85,11% van de gevallen).

Tabel 12: Aantal intredes per geslacht en per wettelijke basis

Jaar	art 23			art 23bis			art 20bis			Alg. tot.
	V	M	Totaal	V	M	Totaal	V	M	Totaal	
2013	105	136	241	1.144	2.517	3.661	89	231	320	4.222
2014	108	147	255	1.188	2.446	3.634	111	270	381	4.270

4. Aantal intredes per VI en per gewest

Tabel 13: Aantal intredes per VI en per gewest

Gewest	LCM	LNZ	NVSM	LLM	LOZ	HZIV	Totaal
Brussel	17	4	18	8	86	2	135
Vlaanderen	1.864	104	252	182	521	5	2.928
Wallonië	504	101	175	58	350	13	1.201
Onbekend	0	2	1	0	3	0	6
Totaal	2.385	211	446	248	960	20	4.270

In absolute cijfers hebben in Vlaanderen 2.928 gerechtigden in 2014 een deeltijdse activiteit als zelfstandige aangevat. In Wallonië waren er dat 1.201.

In verhouding tot het aantal gevallen in primaire arbeidsongeschiktheid scoort Vlaanderen beter dan Wallonië. In Wallonië werd aan 25,68% van het aantal arbeidsongeschikte gerechtigden in de primaire periode een toestemming tot deeltijds werk gegeven. In Vlaanderen bedraagt dit percentage 26,71%. Het Brussels Gewest scoort duidelijk minder goed : slechts in 9,02% van de gevallen werd een deeltijdse activiteit aangevat.

In de periode van invaliditeit ligt het aantal toelatingen tot deeltijdse werkhervatting in verhouding tot het aantal invaliden hoger in Vlaanderen (5,30%) dan in Wallonië (4,04%). Ook hier blijft Brussel (3,33%) achterop.

Tabel 14: Aantal intredes per gewest en periode waarin de toelating werd gegeven						
Gewest	2014					
	toelating primair	gevallen primair	%	toelating invaliditeit	gevallen invaliditeit	%
gewest Brussel	78	865	9,02%	57	1.713	3,33%
Vlaams gewest	2.254	8.439	26,71%	674	12.721	5,30%
Waals gewest	906	3.528	25,68%	295	7.300	4,04%
Onbekend	1	40	2,50%	5	93	5,38%
Totaal	3.239	12.872	25,16%	1031	21.827	4,72%

IV .Uittredes

1. Aantal uittredes onderverdeeld naar de reden van de stopzetting van de deeltijdse activiteit

In tabel 15 wordt het aantal gevallen meegedeeld die hun deeltijdse activiteit in 2013 en 2014 hebben beëindigd. Tevens wordt de reden vermeld die aan de basis ligt van de stopzetting. Er dient hierbij wel opgemerkt te worden dat in 2013 en 2014 bij de LCM het aantal dossiers waarvoor geen reden van stopzetting werd meegedeeld erg hoog is. Om deze reden zal er voor de berekening van de percentages op uittredes in de tabellen 15, 16, 17 en 18 geen rekening worden gehouden met de dossiers waarvoor de reden van de stopzetting van de deeltijdse activiteit niet gekend is.

In 2013 en 2014 hebben respectievelijk 26,37% en 27,94% van de zelfstandigen hun activiteit voltijds hervat. Meer dan een derde van de uittredende gerechtigden (38,83%) keerde in 2014 terug naar volledige arbeidsongeschiktheid, een lichte toename ten opzichte van het cijfer van 2013 (33,97%).

Voor een groot aantal gevallen wordt de reden van uittrede wel opgegeven maar niet duidelijk gespecificeerd. (categorie "Andere", 20,01%) Dit bemoeilijkt eveneens de evaluatie van het beschikbare cijfermateriaal.

Tabel 15: Aantal uittredes onderverdeeld naar de reden van de stopzetting van de deeltijdse activiteit						
Reden van stopzetting deeltijdse activiteit	2013			2014		
	Uittredes	% op totaal uittredes	% op totaal toelating	Uittredes	% op totaal uittredes	% op totaal toelating
Terugkeer naar volledige AO	751	33,97%	11,11%	813	38,83%	11,43%
Voltijdse werkhervatting	583	26,37%	8,63%	585	27,94%	8,22%
Werkloosheid	3	0,14%	0,04%	3	0,14%	0,04%
Overlijden	9	0,41%	0,13%	13	0,62%	0,18%
(Brug)pensionering	61	2,76%	0,90%	44	2,10%	0,62%
Uitsluiting adviserend geneesheer	153	6,92%	2,26%	205	9,79%	2,88%
Uitsluiting GRI	13	0,59%	0,19%	1	0,05%	0,01%
Nooit deeltijds het werk hervat	18	0,81%	0,27%	11	0,53%	0,15%
Andere	620	28,04%	9,17%	419	20,01%	5,89%
Onbekend	1.682		24,89%	1.855		26,08%
Totaal	3.893	100,00%	57,61%	3.949	100,00%	55,52%
Aantal toelatingen	6.758		100%	7.113		100%

Tabel 16: Aantal uittredes onderverdeeld naar de reden van de stopzetting van de deeltijdse activiteit per verzekeringsinstelling (2013)								
Reden van stopzetting deeltijdse activiteit	LCM	LNМ	NVSM	LLM	LOZ	HZIV	Totaal	%
Terugkeer naar volledige AO	162	88	154	83	264	0	751	33,97%
Voltijdse werkhervatting	360	9	139	15	51	9	583	26,37%
Werkloosheid	2		1				3	0,14%
Overlijden	3	1	5				9	0,41%
(Brug)pensionering	12	5	22	10	12		61	2,76%
Uitsluiting adviserend geneesheer	58	4	56	8	27		153	6,92%
Uitsluiting GRI	4	1	6		2		13	0,59%
Nooit deeltijds het werk hervat	17					1	18	0,81%
Andere	61	83	1	99	376		620	28,04%
Onbekend	1470	21	12	42	134	3	1.682	
Totaal	2.149	212	396	257	866	13	3.893	100,00%

Tabel 17: Aantal uittredes onderverdeeld naar de reden van de stopzetting van de deeltijdse activiteit per verzekeringsinstelling (2014)

Reden van stopzetting deeltijdse activiteit	LCM	LNМ	NVSM	LLM	LOZ	HZIV	Totaal	%
Terugkeer naar volledige AO	168	88	143	69	343	2	813	38,83%
Voltijdse werkhervatting	396	4	137		43	5	585	27,94%
Werkloosheid			3				3	0,14%
Overlijden	3		8		2		13	0,62%
(Brug)pensionering	13	2	19	5	5		44	2,10%
Uitsluiting adviserend geneesheer	99	4	58	13	31		205	9,79%
Uitsluiting GRI					1		1	0,05%
Nooit deeltijds het werk hervat	10		1				11	0,53%
Andere	46	70	1	41	261		419	20,01%
Onbekend	1.490	46	21	56	236	6	1.855	
Totaal	2.225	214	391	184	922	13	3.949	100,00%

Tabel 18: Aantal uittredes onderverdeeld naar de reden van de stopzetting van de deeltijdse activiteit per verzekeringsinstelling % (2014)

Reden van stopzetting deeltijdse activiteit	LCM	LNМ	NVSM	LLM	LOZ	HZIV	Totaal
Terugkeer naar volledige AO	22,86%	52,38%	38,65%	53,91%	50,00%	28,57%	38,83%
Voltijdse werkhervatting	53,88%	2,38%	37,03%	0,00%	6,27%	71,43%	27,94%
Werkloosheid	0,00%	0,00%	0,81%	0,00%	0,00%	0,00%	0,14%
Overlijden	0,41%	0,00%	2,16%	0,00%	0,29%	0,00%	0,62%
(Brug)pensionering	1,77%	1,19%	5,14%	3,91%	0,73%	0,00%	2,10%
Uitsluiting adviserend geneesheer	13,47%	2,38%	15,68%	10,16%	4,52%	0,00%	9,79%
Uitsluiting GRI	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,15%	0,00%	0,05%
Nooit deeltijds het werk hervat	1,36%	0,00%	0,27%	0,00%	0,00%	0,00%	0,53%
Andere	6,26%	41,67%	0,27%	32,03%	38,05%	0,00%	20,01%
Onbekend							
Totaal	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Opgesplitst per verzekeringsinstelling blijkt dat bij de LCM 53,88% van zij die hun deeltijdse activiteit stopzetten het werk hervatten. Ook bij de NVSM en de HKIV kan er voor deze categorie van uittredes een hoog percentage worden vastgesteld (respectievelijk 37,03% en 71,43%), hoewel er bij de HZIV rekening dient gehouden te worden met het feit dat dit percentage berekend is op een zeer beperkt aantal uittredes.

De overige verzekeringsinstellingen scoren onder het gemiddelde wat het aantal werkhervattingen betreft. Deze verzekeringsinstellingen hebben een zeer groot aantal uittredes waarvoor de reden van uittrede niet duidelijk gedefinieerd is (reden "andere"), waardoor een vergelijking wordt bemoeilijkt.

2. Aantal uittredes per gewest en per periode

Het aantal uittredes wordt hierna verder opgesplitst per gewest en per periode van arbeidsongeschiktheid.

Tabel 19: Aantal uittredes per gewest en per periode								
Gewest	2013				2014			
	primair	invaliditeit	totaal	%	primair	invaliditeit	totaal	%
Brussel	54	64	118	3,03%	54	76	130	3,29%
Vlaanderen	1.695	966	2.661	68,35%	1.651	1.063	2.714	68,73%
Wallonië	636	475	1.111	28,54%	598	503	1.101	27,88%
Onbekend	2	1	3	0,08%	1	3	4	0,10%
Totaal	2.387	1.506	3.893	100,00%	2.304	1.645	3.949	100,00%

Het aantal uittredes is duidelijk groter in Vlaanderen (68,73%) dan in Wallonië (27,88%). Het Brusselse gewest vertegenwoordigt 3,29% van de uittredes. Zowel in het Vlaamse als het Waalse gewest treden meer gerechtigden uit in de periode van primaire arbeidsongeschiktheid dan in de periode van invaliditeit.

3. Duur van de toegelaten activiteit bij uittreden

Tabellen 20 en 21 geven de duur weer van de deeltijdse activiteit op het ogenblik dat de arbeidsongeschikte zelfstandige zijn activiteit stopzet, waarbij de onderverdeling gebeurt naar de wettelijke basis.

Wat artikel 23 betreft, treden de meeste gerechtigden uit na zes maanden (26,12%). Dit is het gevolg van de wetgeving die in eerste instantie een periode van zes maanden toegelaten activiteit voorziet. Het verlengen van deze periode met maximaal zes maanden maakt dat ook de uittredes na 12 maanden nog 16,33% bedragen. Een belangrijk percentage van de gerechtigden oefenen hun deeltijdse activiteit slechts 0 tot 3 maanden uit.

Artikel 23 bis kan voor maximum 18 maanden worden toegekend. 47,55% stopt met zijn deeltijdse activiteit binnen de vier maanden na aanvang. Net als bij artikel 23 treedt het grootste aantal gerechtigden uit na een periode van 6 maanden (21,12%).

Wat artikel 20 bis betreft kan worden vastgesteld dat 73,98% van de gevallen een duur langer dan 1 jaar heeft.

Tabel 20: Duur van de toegelaten activiteit bij uittrede per wettelijke basis (2014)

Duur	art 23	art 23bis	art 20bis	Totaal
duur 01 : 0 tot 1 maand	43	311	4	358
duur 02 : 1 tot 2 maand	18	455	1	474
duur 03 : 2 tot 3 maand	22	541	7	570
duur 04 : 3 tot 4 maand	14	350	5	369
duur 05 : 4 tot 5 maand	21	212	8	241
duur 06 : 5 tot 6 maand	64	736	3	803
duur 07 : 6 tot 7 maand	10	94	3	107
duur 08 : 7 tot 8 maand	3	81	4	88
duur 09 : 8 tot 9 maand	3	72	4	79
duur 10 : 9 tot 10 maand	4	62	4	70
duur 11 : 10 tot 11 maand	2	43	9	54
duur 12 : 11 tot 12 maand	40	102	5	147
duur 13 : 1 tot 2 jaar	0	426	47	473
duur 14 : 2 tot 3 jaar		0	28	28
duur 15 : 3 tot 4 jaar			37	37
duur 16 : 4 tot 5 jaar	1		28	29
>			22	22
Totaal	245	3.485	219	3.949

Tabel 21: Duur van de toegelaten activiteit bij uittrede per wettelijke basis (%) - 2014

Duur	art 23	art 23bis	art 20bis	Totaal
duur 01 : 0 tot 1 maand	17,55%	8,92%	1,83%	9,07%
duur 02 : 1 tot 2 maand	7,35%	13,06%	0,46%	12,00%
duur 03 : 2 tot 3 maand	8,98%	15,52%	3,20%	14,43%
duur 04 : 3 tot 4 maand	5,71%	10,04%	2,28%	9,34%
duur 05 : 4 tot 5 maand	8,57%	6,08%	3,65%	6,10%
duur 06 : 5 tot 6 maand	26,12%	21,12%	1,37%	20,33%
duur 07 : 6 tot 7 maand	4,08%	2,70%	1,37%	2,71%
duur 08 : 7 tot 8 maand	1,22%	2,32%	1,83%	2,23%
duur 09 : 8 tot 9 maand	1,22%	2,07%	1,83%	2,00%
duur 10 : 9 tot 10 maand	1,63%	1,78%	1,83%	1,77%
duur 11 : 10 tot 11 maand	0,82%	1,23%	4,11%	1,37%
duur 12 : 11 tot 12 maand	16,33%	2,93%	2,28%	3,72%
duur 13 : 1 tot 2 jaar	0,00%	12,22%	21,46%	11,98%
duur 14 : 2 tot 3 jaar	0,00%	0,00%	12,79%	0,71%
duur 15 : 3 tot 4 jaar	0,00%	0,00%	16,89%	0,94%
duur 16 : 4 tot 5 jaar	0,41%	0,00%	12,79%	0,73%
>	0,00%	0,00%	10,05%	0,56%
Totaal	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

4. Verband tussen de duur van de deeltijdse activiteit en de reden van uittreden

Onderzoek naar de invloed van de duur van de deeltijdse arbeid op de reden van uittrede leidt tot relatief ambigue resultaten.

Eenzijds kan vastgesteld worden dat het aantal gerechtigden dat in 2014 uittreedt ten gevolge van een voltijdse werkhervatting het hoogst is in de periode tussen 0 en 3 maanden, om vervolgens elke daaropvolgende periode af te nemen. Deze vaststelling geeft ondersteuning aan de aanname dat gerechtigden met een minder complexe pathologie makkelijker na een korte tijd van deeltijds werken opnieuw vol aan de slag kunnen. Indien de gezondheidsproblemen ernstiger zijn, zal de periode van deeltijdse activiteit langer duren en zijn de mogelijkheden om terug voltijds aan het werk te gaan, niet meer zo evident.

De percentuele verdeling naar reden van uittreden, en dit per duur van de periode van deeltijdse activiteit, geeft anderzijds een minder duidelijk beeld. Door het grote aantal gerechtigden in de categorie 'Onbekend' werd deze, net als bij de voorgaande analyse in punt 4a, weerhouden uit de vergelijking om een grotere representativiteit van de resultaten te bekomen. In 2014 kon meer dan 38% van de gerechtigden die minder dan 3 maanden deeltijds het werk hebben hervat, hun activiteit opnieuw opnemen. In de volgende periode van 3 maanden zakt dit percentage tot 18,46%. Bij een deeltijdse activiteit tussen de 6 en 12 maanden neemt het aandeel echter weer toe tot 27,95%. Opmerkelijk is dat ook bij de gerechtigden met een deeltijdse activiteit tussen 1 en 2 jaar procentueel een groter aantal voltijds het werk hervatten (18,94%) dan bij de gerechtigden met een deeltijdse activiteit tussen 3 en 6 maanden.

Een mogelijke verklaring voor deze verschillende resultaten is het hoge aantal gerechtigden dat zich in de categorieën 'Andere' en 'Onbekend' bevindt. Deze categorieën beïnvloeden in sterke mate het percentueel aandeel van elke reden van uittrede en deze impact is het grootst voor de deeltijdse werkhervattingen met een duur tussen 0 en 3 maanden, en een duur tussen 6 en 12 maanden. Hierdoor wordt een grondige interpretatie op basis van percentages bemoeilijkt.

Tabel 22: Verband tussen duur deeltijdse activiteit en reden van uittreden (2013)

Reden van uittreden	0-3 maanden	3-6 maanden	6-12 maanden	1-2 jaar	> 2 jaar	Totaal
Volledige arbeidsongeschiktheid	301	287	94	46	23	751
Voltijdse werkhervatting	331	159	64	26	3	583
Werkloosheid	2	1	0	0	0	3
Overlijden	1	0	2	2	4	9
(Brug)pensionering	2	11	10	10	28	61
Uitsluiting adv.geneesheer	50	55	29	19	0	153
Uitsluiting door GRI	0	3	5	4	1	13
Nooit deeltijds het werk hervat	17	1	0	0	0	18
Andere	235	328	24	28	5	620
Onbekend	563	534	273	261	51	1.682
Totaal	1.502	1.379	501	396	115	3.893

Tabel 23: Verband tussen duur deeltijdse activiteit en reden van uittreden (2014)

Reden van uittreden	0-3 maanden	3-6 maanden	6-12 maanden	1-2 jaar	> 2 jaar	Totaal
Volledige arbeidsongeschiktheid	306	330	103	52	22	813
Voltijdse werkhervatting	352	141	64	25	3	585
Werkloosheid	2	0	0	0	1	3
Overlijden	2	1	4	1	5	13
(Brug)pensionering	7	7	6	9	15	44
Uitsluiting adv.geneesheer	73	71	37	23	1	205
Uitsluiting door GRI	0	0	0	0	1	1
Nooit deeltijds het werk hervat	11	0	0	0	0	11
Andere	165	214	15	22	3	419
Onbekend	484	649	316	341	65	1.855
Totaal	1.402	1.413	545	473	116	3.949

Tabel 24: Verband tussen duur deeltijdse activiteit en reden van uittreden (2014) (%)

Reden van uittreden	0-3 maanden	3-6 maanden	6-12 maanden	1-2 jaar	> 2 jaar	Totaal
Volledige arbeidsongeschiktheid	33,33%	43,19%	44,98%	39,39%	43,14%	38,83%
Voltijdse werkhervatting	38,34%	18,46%	27,95%	18,94%	5,88%	27,94%
Werkloosheid	0,22%	0,00%	0,00%	0,00%	1,96%	0,14%
Overlijden	0,22%	0,13%	1,75%	0,76%	9,80%	0,62%
(Brug)pensionering	0,76%	0,92%	2,62%	6,82%	29,41%	2,10%
Uitsluiting adv.geneesheer	7,95%	9,29%	16,16%	17,42%	1,96%	9,79%
Uitsluiting door GRI	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	1,96%	0,05%
Nooit deeltijds het werk hervat	1,20%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,53%
Andere	17,97%	28,01%	6,55%	16,67%	5,88%	20,01%
Totaal	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

5. Verband tussen de wettelijke basis waarop de toelating is gestoeld en de reden van uittreden

De wettelijke basis waarop de toestemming werd gegeven, heeft zijn effect op het al of niet hervatten van de activiteit. Er dient hierbij wel gewezen te worden op het grote aantal gerechtigden binnen de categorie 'Onbekend', die de interpretatie van de resultaten bemoeilijkt.

De toestemming die in het kader van artikel 23 bis wordt verleend, geeft de meeste garantie naar werkhervatting toe. Een hervatting van de vorige activiteit werd bewerkstelligd in 30,04% van de uittredes (2014). Dit resultaat is inherent aan de inhoud van het artikel 23 bis zelf, dat duidelijk stelt dat de toelating wordt gegeven met het oog op re-integratie.

Toestemmingen die worden gegeven in het kader van artikel 23 leiden bij uittreden tot 12,08% hervatting van een andere zelfstandige activiteit, een activiteit als helper of gelijk welke andere beroepsactiviteit.

Artikel 20 bis geeft duidelijk minder resultaten naar tewerkstelling toe. Slechts in 8,64% van de uitredes wordt als reden een voltijdse werkhervatting opgegeven. Mogelijk heeft dit te maken met het feit dat artikel 20 bis wordt toegekend bij een ernstigere pathologie. De duur van de toegelaten activiteit is dan meestal langer en dit heeft zoals reeds aangetoond een negatieve correlatie met het hernemen van de activiteit. Het is trouwens opvallend dat het aantal uitredes in verhouding tot de toelatingen eerder aan de lage kant ligt. In 2013 en 2014 zijn 212 en 219 gerechtigden met een toelating 20bis gestopt met hun activiteit. Deze cijfers worden mogelijk beïnvloed door het feit dat op basis van artikel 20 bis toelatingen worden verleend die voor onbepaalde tijd gelden. Vooreerst is er een probleem van opvolging waarbij na verloop van tijd het niet meer duidelijk is of de betrokkene zijn activiteit al of niet nog daadwerkelijk uitoefent. De stroom deeltijdse werkhervatting registreert de door de adviserend geneesheer gegeven toelatingen veeleer dan de graad van werkzaamheid.

Tabel 25a: Verband tussen de reden van uitrede en de wettelijke basis (2013)

Reden van uitredes	art 23	art 23 bis	art 20bis	Totaal
Volledige arbeidsongeschiktheid	86	624	41	751
Voltijdse werkhervatting	25	551	7	583
Werkloosheid	0	3		3
Overlijden	0	5	4	9
(Brug)pensionering		20	41	61
Uitsluiting adviserend geneesheer	12	140	1	153
Uitsluiting GRI		10	3	13
Nooit deeltijds het werk hervat	3	15		18
Andere	40	563	17	620
Onbekend	80	1.504	98	1.682
Totaal	246	3.435	212	3.893
% Voltijdse werkhervatting/ totaal (zonder onbekend)	15,06%	28,53%	6,14%	26,37%

Tabel 25b: Verband tussen de reden van uitrede en de wettelijke basis (2014)

Reden van uitredes	art 23	art 23 bis	art 20bis	Totaal
Volledige arbeidsongeschiktheid	87	693	33	813
Voltijdse werkhervatting	18	560	7	585
Werkloosheid		2	1	3
Overlijden	1	6	6	13
(Brug)pensionering	1	23	20	44
Uitsluiting adviserend geneesheer	11	193	1	205
Uitsluiting GRI		0	1	1
Nooit deeltijds het werk hervat	1	10		11
Andere	30	377	12	419
Onbekend	96	1.621	138	1.855
Totaal	245	3.485	219	3.949
% Voltijdse werkhervatting/ totaal (zonder onbekend)	12,08%	30,04%	8,64%	27,94%

6. Verband tussen het gewerkte volume en de reden van uittreden

In tabellen 26a en 26b wordt voor de jaren 2013 en 2014 het werkvolume gerelateerd aan de reden van uittreden. Er dient hierbij opgemerkt te worden dat het aantal uittredes gecategoriseerd als 'Onbekend' in 2014 erg hoog is (1.855). Om deze reden zal er voor de berekening van de percentages op uittredes in tabel 27 geen rekening worden gehouden met deze categorie.

Tabel 26a: Verband tussen de reden van uittreden en het gewerkte volume (2013)

Reden van uittreden	00 -	05 -	10 -	15 -	20 -	25 -	30 -	35 -	>40	Totaal
	4:59	9:59	14:59	19:59	24:59	29:59	34:59	39:59		
Vol. arbeidsongeschikt	30	52	91	137	389	30	10	7	5	751
Voltijdse werkhervatting	12	24	39	90	356	41	12	6	3	583
Werkloosheid	0	0	0	0	2	1	0	0	0	3
Overlijden	1	0	1	1	6	0	0	0	0	9
(Brug)pensionering	2	2	11	12	29	4	1	0	0	61
Uitsluiting advi. gen.	0	5	6	26	95	14	3	2	2	153
Uitsluiting GRI	0	2	4	2	4	1	0	0	0	13
Nooit deeltijds het werk hervat	2	2	0	3	10	1	0	0	0	18
Andere	9	43	81	88	350	26	16	4	3	620
Onbekend	39	53	138	239	1.084	89	26	5	9	1.682
Totaal	95	183	371	598	2.325	207	68	24	22	3.893

Tabel 26b: Verband tussen de reden van uittreden en het gewerkte volume (2014)

Reden van uittreden	00 -	05 -	10 -	15 -	20 -	25 -	30 -	35 -	>40	Totaal
	4:59	9:59	14:59	19:59	24:59	29:59	34:59	39:59		
Vol. arbeidsongeschikt	23	52	105	155	402	51	18	2	5	813
Voltijdse werkhervatting	7	16	51	87	357	40	21	3	3	585
Werkloosheid	1				1	1				3
Overlijden	1		3		6		2		1	13
(Brug)pensionering		2	11	9	22	0				44
Uitsluiting advi. gen.	1	7	24	32	125	14	2	0	0	205
Uitsluiting GRI			0	0	1					1
Nooit deeltijds het werk hervat		1		4	4	1	1			11
Andere	8	23	50	60	233	30	7	7	1	419
Onbekend	42	75	190	279	1.076	139	34	9	11	1.855
Totaal	83	176	434	626	2.227	276	85	21	21	3.949

Tabel 27: Verband tussen de reden van uittreden en het gewerkte volume (2014) %- zonder onbekend

Reden van uittreden	00 - 4:59	05 - 9:59	10 - 14:59	15 - 19:59	20 - 24:59	25 - 29:59	30 - 34:59	35 - 39:59	>40	Totaal
Vol. arbeidsongeschikt	56,10%	51,49%	43,03%	44,67%	34,93%	37,23%	35,29%	16,67%	50,00%	38,83%
Voltijdse werkhervatting	17,07%	15,84%	20,90%	25,07%	31,02%	29,20%	41,18%	25,00%	30,00%	27,94%
Werkloosheid	2,44%	0,00%	0,00%	0,00%	0,09%	0,73%	0,00%	0,00%	0,00%	0,14%
Overlijden	2,44%	0,00%	1,23%	0,00%	0,52%	0,00%	3,92%	0,00%	10,00%	0,62%
(Brug)pensionering	0,00%	1,98%	4,51%	2,59%	1,91%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	2,10%
Uitsluiting advi. gen.	2,44%	6,93%	9,84%	9,22%	10,86%	10,22%	3,92%	0,00%	0,00%	9,79%
Uitsluiting GRI	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,09%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,05%
Nooit werk hervat	0,00%	0,99%	0,00%	1,15%	0,35%	0,73%	1,96%	0,00%	0,00%	0,53%
Andere	19,51%	22,77%	20,49%	17,29%	20,24%	21,90%	13,73%	58,33%	10,00%	20,01%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

In de eerste plaats valt het op dat de meeste toelatingen worden gegeven voor een werkvolume dat zich situeert tussen de 20 en 25 uren per week. In 2013 werd in 59,72% van het aantal toelatingen geopteerd voor een quasi halftijdse tewerkstelling. In 2014 belooft dit percentage 56,39%.

Bij de uittredende gerechtigden die op wekelijkse basis een arbeidsvolume presteerden tussen de 15 en 40 uur, blijkt meer dan 25% voltijds het werk te kunnen hervatten.

De terugkeer naar een volledige ongeschiktheid is het hoogst bij de lagere arbeidsvolumes. Het gaat hier om gerechtigden die alsnog proberen om het werk zeer geleidelijk te hervatten maar daar omwille van hun gezondheidstoestand niet in slagen. Zo zien we dat het percentage van de uittredende gerechtigden met een arbeidsvolume tussen 0 en 5 uur dat terugkeert naar volledige arbeidsongeschiktheid rond 56% schommelt.

7. Verband tussen de tijd die verloopt tussen de begindatum arbeidsongeschiktheid tot het begin van de toelating op de reden van uittreden

Het aanvangsmoment van de deeltijdse activiteit heeft een invloed op het resultaat naar het hernemen van de activiteit toe. In tabellen 28a en 28b wordt de duur tussen de begindatum van de arbeidsongeschiktheid en het begin van de toelating gerelateerd aan de reden van de stopzetting van de deeltijdse activiteit. Er wordt, om dezelfde reden als bij de voorgaande analyse, voor de berekening van de percentages in tabel 29 geen rekening gehouden met de uittredes gecategoriseerd als 'Onbekend'.

Tabel 28a: Periode tussen de begindatum arbeidsongeschiktheid en het begin van de toelating op de reden van uittreden (2013)

Reden van uittreden	Duur tussen de begindatum arbeidsongeschiktheid en het begin van de toelating											TOT
	1-3 maand	4-6 maand	7-12 maand	1-2 jaar	2-3 jaar	3-4 jaar	4-5 jaar	5-6 jaar	6-7 jaar	7-8 jaar	>8 jaar	
Vol. arbeidsongeschikt	169	184	188	108	45	19	17	4	6	2	9	751
Voltijdse werkhervatting	267	198	84	23	5	2	1	0	2	0	1	583
Werkloosheid	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Overlijden	1	4	2	1	1	0	0	0	0	0	0	9
(Brug)pensionering	13	7	14	13	11	2	1	0	0	0	0	61
Uitsluiting advi. gen.	37	58	39	12	2	1	2	2	0	0	0	153
Uitsluiting GRI	1	4	4	2	1	0	1	0	0	0	0	13
Nooit deeltijds hervat	5	4	5	2	0	0	0	1	0	0	1	18
Andere	162	171	175	65	22	9	8	2	0	1	5	620
Onbekend	555	490	336	178	65	27	6	9	6	4	6	1.682
Totaal	1.212	1.121	847	404	152	60	36	18	14	7	22	3.893

Tabel 28b: Periode tussen de begindatum arbeidsongeschiktheid en het begin van de toelating op de reden van uittreden (2014)

Reden van uittreden	Duur tussen de begindatum arbeidsongeschiktheid en het begin van de toelating											TOT
	1-3 maand	4-6 maand	7-12 maand	1-2 jaar	2-3 jaar	3-4 jaar	4-5 jaar	5-6 jaar	6-7 jaar	7-8 jaar	>8 jaar	
Vol. arbeidsongeschikt	204	179	206	122	45	19	14	5	3	4	12	813
Voltijdse werkhervatting	267	181	101	31	4	0	1	0	0	0	0	585
Werkloosheid	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Overlijden	1	2	3	5	2	0	0	0	0	0	0	13
(Brug)pensionering	7	13	11	6	3	3	0	0	0	0	1	44
Uitsluiting advi. gen.	47	78	58	14	4	1	0	0	0	1	2	205
Uitsluiting GRI	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Nooit deeltijds hervat	1	4	5	1	0	0	0	0	0	0	0	11
Andere	95	121	119	46	17	7	5	3	1	2	3	419
Onbekend	629	474	377	232	85	24	11	8	4	5	6	1.855
Totaal	1.253	1.053	881	457	160	54	31	16	8	12	24	3.949

Tabel 29: Periode tussen de begindatum arbeidsongeschiktheid tot het begin van de toelating op de reden van uittreden (2014) - %- zonder Onbekend

Reden van uittreden	Duur tussen de begindatum arbeidsongeschiktheid en het begin van de toelating											TOT
	1-3 maand	4-6 maand	7-12 maand	1-2 jaar	2-3 jaar	3-4 jaar	4-5 jaar	5-6 jaar	6-7 jaar	7-8 jaar	>8 jaar	
Vol. arbeidsongeschikt	32,69%	30,92%	40,87%	54,22%	60,00%	63,33%	70,00%	62,50%	75,00%	57,14%	66,67%	38,83%
Vol. werkhervatting	42,79%	31,26%	20,04%	13,78%	5,33%	0,00%	5,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	27,94%
Werkloosheid	0,32%	0,00%	0,20%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,14%
Overlijden	0,16%	0,35%	0,60%	2,22%	2,67%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,62%
(Brug)pensionering	1,12%	2,25%	2,18%	2,67%	4,00%	10,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	5,56%	2,10%
Uitsluiting advi. gen.	7,53%	13,47%	11,51%	6,22%	5,33%	3,33%	0,00%	0,00%	0,00%	14,29%	11,11%	9,79%
Uitsluiting GRI	0,00%	0,17%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,05%
Nooit deeltijds hervat	0,16%	0,69%	0,99%	0,44%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,53%
Andere	15,22%	20,90%	23,61%	20,44%	22,67%	23,33%	25,00%	37,50%	25,00%	28,57%	16,67%	20,01%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
% Gevallen per duur	31,73%	26,66%	22,31%	11,57%	4,05%	1,37%	0,79%	0,41%	0,20%	0,30%	0,61%	100%

Zowel voor het dienstjaar 2013 als voor het dienstjaar 2014 kan worden vastgesteld dat de terugkeer naar volledige arbeidsongeschiktheid toeneemt naarmate er meer tijd verstrijkt tussen het begin van de arbeidsongeschiktheid en de toegelaten activiteit. Omgekeerd kan worden vastgesteld dat de kans om terug voltijds het werk te hervatten afneemt naarmate dat de duur tussen de begindatum van de arbeidsongeschiktheid en het begin van de toelating toeneemt.

Een meerderheid van de toestemmingen tot deeltijdse activiteit wordt gegeven in de eerste 6 maanden van arbeidsongeschiktheid (58,39%). 22,31% van de toelatingen worden gegeven in periode tussen 7 en 12 maanden na de aanvang van de arbeidsongeschiktheid.

Om de kansen naar hertewerkstelling maximaal te vrijwaren, is het absoluut noodzakelijk dat snel de nodige initiatieven worden genomen die moeten leiden tot een terugkeer naar de arbeidsmarkt. Toestemmingen die binnen de drie en zes maanden na aanvang van de arbeidsongeschiktheid worden verleend, leiden bij uittreden respectievelijk in 42,79% en 31,26% van de gevallen tot een voltijdse herneming van de activiteit. Hoe langer de afstand tussen de begindatum van de arbeidsongeschiktheid en de toelating, hoe hoger het percentage zelfstandigen die terugkeren naar arbeidsongeschiktheid. Voor periodes na één jaar bedraagt de terugkeer naar arbeidsongeschiktheid steeds meer dan 50%.

Een regelmatige opvolging (om de zes maanden) van de arbeidsongeschikte gerechtigde door de adviserend geneesheer is absoluut zinvol, zeker tijdens de eerste twee jaar van arbeidsongeschiktheid. Daarna is de kans op een volledige hervatting van de activiteit danig geslonken en kan het zinvol zijn de deeltijdse activiteit voor een langere periode toe te staan zonder evenwel de datum van de erkenning van de arbeidsongeschiktheid te overschrijden.

8. Verband tussen de leeftijd op het moment van uittreden en de reden van uittreden

In tabellen 30 en 31 wordt de reden van uittreden afgezet tegen de leeftijd van de gerechtigden op het moment van uittreden. Er wordt, om dezelfde reden als bij de voorgaande analyse, voor de berekening van de percentages in tabel 31 geen rekening gehouden met de uittredes gecategoriseerd als 'Onbekend'.

Het grootste aantal uittredes blijkt voor te komen bij de zelfstandigen van middelbare leeftijd: de leeftijdscategorieën tussen 45 en 59 jaar vertegenwoordigen 55,81% van het totaal aantal uittredes.

Uit de gegevens van het dienstjaar 2014 blijkt dat, procentueel gezien, de beste resultaten naar voltijdse werkherhvatting worden geboekt in de jongere leeftijdscategorieën. Het grootste procentueel aantal kan vastgesteld worden in de categorie tussen 20 en 24 jaar, waar 47,06% van de uittredende gerechtigden voltijds het werk hervat.

Het percentage zelfstandigen die na het uitoefenen van een deeltijdse activiteit opnieuw arbeidsongeschikt worden, neemt over het algemeen toe met de leeftijd.

Tabel 30a: Verband tussen de reden van uittreden en de leeftijd (2013)

Reden van uittreden	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	>65	TOT
Terugkeer volledige arbeidsongeschiktheid	8	25	48	53	89	137	148	144	95	4	751
Voltijdse werkherhvatting	7	19	51	59	73	108	123	91	51	1	583
Werkloosheid			2		0	1					3
Overlijden		1			1			4	3		9
(Brug)pensionering									29	32	61
Uitsluiting adviserend geneesheer	1	6	9	6	29	28	32	19	23		153
Uitsluiting na beslissing van de GRI				1	4	3	3	2			13
Nooit deeltijds het werk hervat			1		1	3	7	5	1		18
Andere	2	9	26	43	74	108	135	143	79	1	620
Onbekend	8	53	73	126	199	312	353	324	182	52	1.682
TOTAAL	26	113	210	288	470	700	801	732	463	90	3.893

Tabel 30b: Verband tussen de reden van uittreden en de leeftijd (2014)

Reden van uittreden	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	>65	TOT
Terugkeer volledige arbeidsongeschiktheid	3	18	42	61	109	135	181	169	89	6	813
Voltijdse werkherhvatting	8	23	37	59	79	113	125	93	48		585
Werkloosheid					1		1	1			3
Overlijden					2	0		6	5		13
(Brug)pensionering									21	23	44
Uitsluiting adviserend geneesheer	3	6	20	20	32	37	45	29	13		205
Uitsluiting na beslissing van de GRI					0	0		1		0	1
Nooit deeltijds het werk hervat			2	1	3	1		3	1		11
Andere	3	16	21	31	46	69	93	90	49	1	419
Onbekend	14	49	97	127	234	290	374	348	241	81	1.855
TOTAAL	31	112	219	299	506	645	819	740	467	111	3.949

Tabel 31: Verband tussen de reden van uittreden en de leeftijd (2014) - %- zonder Onbekend

Reden van uittreden	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	>65	TOT
Terugkeer vol. arbeidsongeschiktheid	17,65%	28,57%	34,43%	35,47%	40,07%	38,03%	40,67%	43,11%	39,38%	20,00%	38,83%
Voltijdse werkhervatting	47,06%	36,51%	30,33%	34,30%	29,04%	31,83%	28,09%	23,72%	21,24%	0,00%	27,94%
Werkloosheid	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,37%	0,00%	0,22%	0,26%	0,00%	0,00%	0,14%
Overlijden	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,74%	0,00%	0,00%	1,53%	2,21%	0,00%	0,62%
(Brug)pensionering	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	9,29%	76,67%	2,10%
Uitsluiting adviserend geneesheer	17,65%	9,52%	16,39%	11,63%	11,76%	10,42%	10,11%	7,40%	5,75%	0,00%	9,79%
Uitsluiting na beslissing van de GRI	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,26%	0,00%	0,00%	0,05%
Nooit deeltijds het werk hervat	0,00%	0,00%	1,64%	0,58%	1,10%	0,28%	0,00%	0,77%	0,44%	0,00%	0,53%
Andere	17,65%	25,40%	17,21%	18,02%	16,91%	19,44%	20,90%	22,96%	21,68%	3,33%	20,01%
TOTAAL	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
%uittredes /LG	0,79%	2,84%	5,55%	7,57%	12,81%	16,33%	20,74%	18,74%	11,83%	2,81%	100%

9. Reden van uittreden per gewest

Het aantal werkhervattingen in Vlaanderen is gelijk aan 32,44% van het aantal uittredes. In Wallonië en Brussel liggen de percentages lager, met een respectievelijk aandeel van 18,51% en 11,90%.

Er dient evenwel te worden opgemerkt dat de categorie waarvoor de verzekeringsinstellingen geen reden van stopzetting hebben meegedeeld aanzienlijk groot is, waardoor net als in de vorige analyses besloten werd om deze categorie te weerhouden uit de berekening van de percentuele verhoudingen.

Tabel 32a: Verband tussen de reden van uittreden en het gewest (2014)

Reden van uittreden	Brussels gewest	Vlaams gewest	Waals gewest	Onbekend	Tot
Terugkeer volledige arbeidsongeschiktheid	50	531	231	1	813
Voltijdse werkhervatting	10	472	102	1	585
Werkloosheid	0	1	2	0	3
Overlijden	0	4	9	0	13
(Brug)pensionering	1	29	14	0	44
Uitsluiting adviserend geneesheer	3	152	50	0	205
Uitsluiting GRI	0	1	0	0	1
Nooit deeltijds het werk hervat	1	10	0	0	11
Andere	19	255	143	2	419
Onbekend	46	1.259	550	0	1.855
Totaal	130	2.714	1.101	4	3.949

Tabel 32b: Verband tussen de reden van uittreden en het gewest (2014 - %) -zonder Onbekend

Reden van uittreden	Brussels gewest	Vlaams gewest	Waals gewest	Onbekend	Tot
Terugkeer volledige arbeidsongeschiktheid	59,52%	36,49%	41,92%	25,00%	38,83%
Voltijdse werkhervatting	11,90%	32,44%	18,51%	25,00%	27,94%
Werkloosheid	0,00%	0,07%	0,36%	0,00%	0,14%
Overlijden	0,00%	0,27%	1,63%	0,00%	0,62%
(Brug)pensionering	1,19%	1,99%	2,54%	0,00%	2,10%
Uitsluiting adviserend geneesheer	3,57%	10,45%	9,07%	0,00%	9,79%
Uitsluiting GRI	0,00%	0,07%	0,00%	0,00%	0,05%
Nooit deeltijds het werk hervat	1,19%	0,69%	0,00%	0,00%	0,53%
Andere	22,62%	17,53%	25,95%	50,00%	20,01%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%

10. Reden van uittreden ten opzichte van de voornaamste ziektegroepen

In tabellen 33a-c wordt voor de voornaamste ziektegroepen nagekeken welke de voornaamste redenen van uittreden zijn. Deze oefening kan enkel worden gemaakt voor die gerechtigden die zich in een periode van invaliditeit bevinden. Door het grote aantal gerechtigden in de categorie 'Onbekend' werd besloten om deze categorie niet te weerhouden voor het berekenen van de procentuele verhoudingen. Dit beïnvloedt in sterke mate de berekende percentages in tabel 33c en bemoeilijkt bijgevolg een grondige interpretatie van de gegevens.

Tabel 33a: Verband tussen de reden van uittreden en de ziektegroep 2013					
	Reden van uittreden				
ZG	1	2	5	6	7
2	48	10	6	4	
5	58	18	3	5	2
6	16	3	2	3	
7	34	3	4	1	1
13	122	33	25	19	7
17	58	25	7	18	

Tabel 33b: Verband tussen de reden van uittreden en de ziektegroep 2014

ZG	Reden van uittreden				
	1	2	5	6	7
2	84	27	4	7	0
5	93	20	1	8	0
6	19	2	1	0	0
7	46	9	3	0	0
13	163	39	16	23	1
17	96	16	5	21	0

Tabel 33c: Verband tussen de reden van uittreden en de ziektegroep 2014 - % - zonder Onbekend

ZG	Reden van uittreden				
	1	2	5	6	7
2	48,00%	15,43%	2,29%	4,00%	0,00%
5	53,45%	11,49%	0,57%	4,60%	0,00%
6	52,78%	5,56%	2,78%	0,00%	0,00%
7	60,53%	11,84%	3,95%	0,00%	0,00%
13	47,66%	11,40%	4,68%	6,73%	0,29%
17	56,80%	9,47%	2,96%	12,43%	0,00%

Ziektegroep

- 2. Gezwollen
- 5 Psychische stoornissen
- 6 Ziekten van het zenuwstelsel en de zintuigen
- 7 Ziekten van het hartvaatstelsel
- 13 Ziekten van het bewegingsstelsel en het bindweefsel
- 17 Ongevalsletsels en vergiftigingen

Reden van uittreden

- 1. Terugkeer volledige arbeidsongeschiktheid
- 2. Voltijdse werkhervatting
- 5. Bruggepensioneerden
- 6. Uitsluiting door de adviserend geneesheer
- 7. Uitsluiting door de GRI

De kans op een terugkeer naar volledige arbeidsongeschiktheid is het grootst voor zij die lijden aan ziekten van het hartvaatstelsel (60,53%). Hierbij dient opgemerkt dat de procentuele evolutie mee het gevolg is van het relatief beperkt aantal gevallen. Ook voor psychische stoornissen is de terugkeer naar arbeidsongeschiktheid een reële mogelijkheid (53,45%).

Oncologische problematieken geven de beste kans op volledige werkhervatting (15,43%).

3e Deel Toelatingen in het kader van het vrijwilligerswerk

I. De wet op het vrijwilligerswerk

Vrijwilligerswerk in de zin van de wet van 3 juli 2005 (BS 29.08.2005) betreffende de rechten van de vrijwilligers wordt niet beschouwd als werkzaamheid, voor zover de adviserend geneesheer vaststelt dat deze activiteiten verenigbaar zijn met de algemene gezondheidstoestand van de betrokkene (artikel 19 van het koninklijk besluit van 20 juli 1971).

Enkel het gekend vrijwilligerswerk wordt in deze studie besproken. Voor het uitoefenen van vrijwilligerswerk is het niet vereist dat de arbeidsongeschikte gerechtigden een voorafgaande toestemming van de adviserend geneesheer bekomt.

II. Aantal lopende toelatingen

Tabel 34 geeft het aantal zelfstandigen weer die op 31 december van de jaren 2013 en 2014 een toegelaten activiteit als vrijwilliger uitoefenen. Ten opzichte van 2013 is er een toename van het aantal toelatingen in 2014 met 24,67%. Hierbij moet evenwel worden opgemerkt dat veel toestemmingen in het kader van het vrijwilligerswerk voor een onbepaalde tijd worden gegeven. De kans is daarom reëel dat een aantal uitkeringsgerechtigden mogelijk hun toegelaten activiteit niet meer uitoefenen. In de mate dat de verzekeringsinstellingen niet op de hoogte zijn van het feit dat betrokkene de activiteit heeft gestaakt of dat de periode van arbeidsongeschiktheid is beëindigd zonder dat de verzekeringsinstellingen hierop hebben gereageerd door een stopzetting van de activiteit mee te delen, blijft de betrokkene in onze statistieken opgenomen als een actief geval.

Tabel 34: Aantal vrijwilligerswerk per VI en sociale stand 2013- 2014								
VI	2013				2014			
	zelf.	meewerk. Echtg.	Totaal	%	zelf.	meewerk. Echtg.	Totaal	%
LCM	191	4	195	51,72%	251	2	253	53,83%
LNZ	18		18	4,77%	21		21	4,47%
NVSM	75		75	19,89%	78	1	79	16,81%
LLM	24		24	6,37%	27		27	5,74%
LOZ	64		64	16,98%	88		88	18,72%
HZIV	1		1	0,27%	2		2	0,43%
Totaal	373	4	377	100%	467	3	470	100%

Onderverdeeld per sociale stand kan worden vastgesteld dat de overgrote meerderheid van het vrijwilligerswerk wordt uitgeoefend door de zelfstandigen. In 2013 oefenden slechts 4 meewerkende echtgenoten een vrijwilligersactiviteit uit, in 2014 zakte het aantal nog verder naar 3. In de verdere analyses zal het onderscheid tussen beiden dan ook niet meer worden gemaakt.

III. Aandeel van het vrijwilligerswerk in het totaal aantal toelatingen

Het aandeel van het vrijwilligerswerk in het totaal van het aantal lopende toestemmingen op 31.12.2013 en op 31.12.2014 is bij de zelfstandigen vrij beperkt. In 2013 beloopt het percentage 9,93% daar waar het in 2014 is gestegen tot 11,01%. Deze percentages liggen beduidend lager dan in de regeling voor werknemers waar in 2013 23,89% en in 2014 25,14% van het aantal arbeidsongeschikten met een toelating tot een deeltijdse activiteit, aan vrijwilligerswerk doen.

Tabel 35: Aandeel van het vrijwilligerswerk in het totaal aantal toelatingen per VI 2013-2014

VI	2013			2014		
	toelatingen 31.12.2013	vrijwilligers 31.12.2013	%	toelatingen 31.12.2014	vrijwilligers 31.12.2014	%
LCM	2.267	195	8,60%	2.497	253	10,13%
LNZ	132	18	13,64%	145	21	14,48%
NVSM	578	75	12,98%	634	79	12,46%
LLM	194	24	12,37%	282	27	9,57%
LOZ	612	64	10,46%	688	88	12,79%
HZIV	14	1	7,14%	22	2	9,09%
Totaal	3.797	377	9,93%	4.268	470	11,01%

IV. Aantal lopende toelatingen per VI en per geslacht

In 2013 oefenden 172 vrouwen een vrijwillige activiteit uit ten opzichte van 205 mannen. In absolute cijfers kan in 2014 een stijging van het aantal vrijwilligers worden vastgesteld (218 vrouwen t.o.v. 252 mannen). Niettegenstaande ruim meer mannelijke dan vrouwelijke zelfstandigen een deeltijdse activiteit uitoefenen, is het relatief aandeel vrouwelijke zelfstandigen (15,89%) die als vrijwilliger actief zijn groter dan bij de mannen (8,70%).

Tabel 36a: Aantal vrijwilligerswerk per geslacht t.o.v. aantal toelatingen 2013

VI	mannen		%	vrouwen		%
	toelatingen	vrijwilligers		toelatingen	vrijwilligers	
LCM	1.551	105	6,77%	716	90	12,57%
LNZ	83	8	9,64%	49	10	20,41%
NVSM	401	36	8,98%	177	39	22,03%
LLM	132	15	11,36%	62	9	14,52%
LOZ	401	41	10,22%	211	23	10,90%
HZIV	11		0,00%	3	1	33,33%
TOT	2.579	205	7,95%	1.218	172	14,12%

Tabel 36b: Aantal vrijwilligerswerk per geslacht t.o.v. aantal toelatingen 2014						
VI	mannen		%	vrouwen		%
	toelatingen	vrijwilligers		toelatingen	vrijwilligers	
LCM	1.677	131	7,81%	820	122	14,88%
LNZ	90	8	8,89%	55	13	23,64%
NVSM	443	38	8,58%	191	41	21,47%
LLM	201	18	8,96%	81	9	11,11%
LOZ	467	56	11,99%	221	32	14,48%
HZIV	18	1	5,56%	4	1	25,00%
TOT	2.896	252	8,70%	1.372	218	15,89%

V. Aantal toelatingen voor vrijwilligers gegeven in de primaire periode of in invaliditeit onderverdeeld per gewest (situatie op 31/12)

Uit tabel 37 kan worden afgeleid dat de meeste toestemmingen in het kader van vrijwilligerswerk worden gegeven in de periode van invaliditeit. In 2013 werd slechts 14,32% van de toelatingen gegeven binnen het jaar na de aanvang van de arbeidsongeschiktheid. In 2014 is dit percentage gestegen tot 14,89%.

In absolute cijfers zijn de op 31.12.2013 en 31.12.2014 nog lopende toelatingen vooral gesitueerd in Vlaanderen.

Tabel 37: Aantal toelatingen voor vrijwilligers gegeven in de primaire periode of in invaliditeit onderverdeeld per gewest						
	2013			2014		
	primair	invaliditeit	totaal	primair	invaliditeit	totaal
Brussel	4	13	17	7	17	24
Vlaanderen	43	246	289	53	308	361
Wallonië	7	64	71	10	74	84
Onbekend	0	0	0	0	1	1
Totaal	54	323	377	70	400	470

VI. Vrijwilligers per ziekenfonds en per leeftijdsgroep

De meeste arbeidsongeschikte zelfstandigen die op 31.12.2014 een activiteit als vrijwilliger uitoefenen situeren zich in de leeftijdscategorie ouder dan 45 jaar. 83,83% van de vrijwilligersactiviteiten worden uitgevoerd in deze leeftijdscategorieën. Deze vaststelling is in overeenstemming met het feit dat de meeste arbeidsongeschikte gerechtigden zich thans in de oudere leeftijdscategorieën bevinden.

Tabel 38a : Aantal toelatingen voor vrijwilligers per ziekenfonds en per leeftijdsgroep - 2013

VI	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65	TOT
LCM		1	1	5	15	21	51	54	47	0	195
LNLM				1	2	1	4	4	5	1	18
NVSM			1	3	8	7	13	23	18	2	75
LLM		1		0	3	3	8	2	7	0	24
LOZ	0	1	4	5	5	9	11	15	14	0	64
HZIV							1				1
TOT	0	3	6	14	33	41	88	98	91	3	377

Tabel 38b: Aantal toelatingen voor vrijwilligers per ziekenfonds en per leeftijdsgroep - 2014

VI	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65	TOT
LCM		1	3	11	19	33	47	80	59	0	253
LNLM			1	1	2	1	5	4	7	0	21
NVSM	1	1	2	2	9	8	20	22	13	1	79
LLM		1			2	4	7	5	8	0	27
LOZ		2	4	10	4	12	18	21	15	2	88
HZIV							2				2
TOT	1	5	10	24	36	58	99	132	102	3	470

Tabel 38c : Aantal toelatingen voor vrijwilligers per ziekenfonds en per leeftijdsgroep - procentuele verdeling - 2014

VI	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65	TOT
LCM	0,00%	0,21%	0,64%	2,34%	4,04%	7,02%	10,00%	17,02%	12,55%	0,00%	53,83%
LNLM	0,00%	0,00%	0,21%	0,21%	0,43%	0,21%	1,06%	0,85%	1,49%	0,00%	4,47%
NVSM	0,21%	0,21%	0,43%	0,43%	1,91%	1,70%	4,26%	4,68%	2,77%	0,21%	16,81%
LLM	0,00%	0,21%	0,00%	0,00%	0,43%	0,85%	1,49%	1,06%	1,70%	0,00%	5,74%
LOZ	0,00%	0,43%	0,85%	2,13%	0,85%	2,55%	3,83%	4,47%	3,19%	0,43%	18,72%
HZIV	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,43%	0,00%	0,00%	0,00%	0,43%
TOT	0,21%	1,06%	2,13%	5,11%	7,66%	12,34%	21,06%	28,09%	21,70%	0,64%	100%

VII. Duur tussen begindatum arbeidsongeschiktheid en begindatum van het vrijwilligerswerk

In tabel 39 wordt de duur berekend tussen de begindatum van de arbeidsongeschiktheid en de begindatum van de toegelaten activiteit als vrijwilliger. Slechts een beperkt aantal zelfstandigen (14,89%) starten hun deeltijdse activiteit als vrijwilliger tijdens het eerste jaar van arbeidsongeschiktheid. De meeste gerechtigden beginnen een deeltijdse activiteit als vrijwilliger nadat zij tussen 1 en 3 jaar arbeidsongeschikt zijn. Opvallend is dat 14,89% een activiteit opstart nadat zij reeds meer dan 10 jaar arbeidsongeschikt zijn.

Tabel 39: Duur tussen begindatum arbeidsongeschiktheid en begindatum van het vrijwilligerswerk

Duur	2013		2014	
	gevallen	%	gevallen	%
duur 1 tot 6 maand	20	5,31%	23	4,89%
duur 6 tot 12 maand	34	9,02%	47	10,00%
duur 1 tot 2 jaar	63	16,71%	85	18,09%
duur 2 tot 3 jaar	39	10,34%	61	12,98%
duur 3 tot 4 jaar	37	9,81%	49	10,43%
duur 4 tot 5 jaar	34	9,02%	38	8,09%
duur 5 tot 6 jaar	23	6,10%	28	5,96%
duur 6 tot 7 jaar	22	5,84%	27	5,74%
duur 7 tot 8 jaar	18	4,77%	19	4,04%
duur 8 tot 9 jaar	20	5,31%	18	3,83%
duur 9 tot 10 jaar	6	1,59%	5	1,06%
>10 jaar	61	16,18%	70	14,89%
Totaal	377	100%	470	100%

VIII. Uittredes

1. Aantal

In 2013 en 2014 zijn er respectievelijk 105 en 116 sociaal verzekerden gestopt met hun deeltijdse activiteit als vrijwilliger.

Tabel 40: Aantal uittredens

Jaar	Verzekeringsinstellingen						Totaal
	LCM	LNZ	NVSM	LLM	LOZ	HZIV	
2013	48	13	10	13	21	0	105
2014	52	13	22	6	23	0	116

2. Reden van uittrede

Voor het dienstjaar 2013 en 2014 wordt de reden van uittrede weergegeven. Er dient hierbij wel opgemerkt te worden dat in 2014 bij de LCM het aantal dossiers met als reden van uittrede 'Onbekend' erg hoog is. Om deze reden wordt er bij de berekening van de percentages in de tabellen 41a-b geen rekening gehouden met de categorie 'Onbekend'. De aantallen zelf worden ter informatie wel vermeld.

Uit de gegevens blijkt dat de voornaamste oorzaak waarom sociaal verzekerden stoppen met hun activiteit als vrijwilliger de terugkeer is naar volledige arbeidsongeschiktheid (respectievelijk 59,15% in 2013 en 56,34% in 2014). Het aantal vrijwilligers die uittreden omdat zij het werk voltijds hebben hervat, bedraagt 5,63% in 2013 en 2014.

Tabel 41a: Aantal uittredens per reden van uittrede (2013)

Reden van uittrede	LCM	LNZ	NVSM	LLM	LOZ	HZIV	Totaal	%
Terugkeer vol. arbeidsongeschiktheid	8	8	6	9	11	0	42	59,15%
Voltijdse werkhervatting	2			1	1	0	4	5,63%
Overlijden	1	1	1		2	0	5	7,04%
(Brug)pensionering			3	2	0	0	5	7,04%
Uitsluiting adviserend geneesheer			0			0	0	0,00%
Uitsluiting door GRI	1					0	1	1,41%
Andere	5	3		1	5		14	19,72%
Onbekend	31	1	0	0	2	0	34	
Totaal	48	13	10	13	21	0	105	100%

Tabel 41b: Aantal uittredens per reden van uittrede (2014)

Reden van uittrede	LCM	LNZ	NVSM	LLM	LOZ	HZIV	Totaal	%
Terugkeer vol. arbeidsongeschiktheid	11	6	13	1	9	0	40	56,34%
Voltijdse werkhervatting	1				3	0	4	5,63%
Overlijden			1		2	0	3	4,23%
(Brug)pensionering		0	7	2	2	0	11	15,49%
Uitsluiting adviserend geneesheer			1		0	0	1	1,41%
Uitsluiting door GRI						0	0	0,00%
Andere	2	5	0	2	3	0	12	16,90%
Onbekend	38	2	0	1	4	0	45	
Totaal	52	13	22	6	23	0	116	100%

4^e deel
Niet-toegelaten activiteit

De als arbeidsongeschikt erkende zelfstandige die een activiteit heeft verricht zonder de in artikel 23, 23 bis en 20bis, van het koninklijk besluit van 20 juli 1971 vereiste toelating, verricht een niet-toegelaten activiteit.

Tabel 42 geeft het aantal beslissingen die in 2013 en 2014 aangaande een niet-toegelaten activiteit werden genomen per verzekeringsinstelling en per geslacht. Hieruit blijkt dat het aantal niet-toegelaten activiteiten in 2014 sterk is gestegen ten opzichte van 2013. Verder kan vastgesteld worden dat het aantal mannen dat een niet-toegelaten activiteit heeft uitgeoefend significant groter is dan het aantal vrouwen (respectievelijk 235 en 102).

Tabel 42: Aantal niet-toegelaten activiteit per geslacht (2013-2014)						
VI	2013			2014		
	mannen	vrouwen	totaal	mannen	vrouwen	totaal
LCM	64	16	80	67	27	94
LNM	8	1	9	8	4	12
NVSM	2		2	5	2	7
LLM	16	8	24	16	2	18
LOZ	82	52	134	138	67	205
HZIV		1	1	1		1
Totaal	172	78	250	235	102	337

De onderverdeling per gewest wordt in tabel 43a weergegeven. In het gewest Vlaanderen werden het grootste aantal niet-toegelaten activiteiten uitgeoefend (207 gevallen of 61,42% van het totaal).

Tabel 43a: Aantal niet-toegelaten activiteit per gewest (2013-2014)						
	2013			2014		
	M	V	TOT	M	V	TOT
Gewest Brussel	20	12	32	15	8	23
Gewest Vlaanderen	83	40	123	145	62	207
Gewest Wallonië	69	26	95	75	32	107
Totaal	172	78	250	235	102	337

Tabel 43b: Aantal niet-toegelaten activiteit per gewest (2013-2014)- procentuele verdeling						
	2013			2014		
	M	V	TOT	M	V	TOT
Gewest Brussel	8,00%	4,80%	12,80%	4,45%	2,37%	6,82%
Gewest Vlaanderen	33,20%	16,00%	49,20%	43,03%	18,40%	61,42%
Gewest Wallonië	27,60%	10,40%	38,00%	22,26%	9,50%	31,75%
Totaal	68,80%	31,20%	100,00%	69,73%	30,27%	100,00%

5^e Deel
Algemeen besluit

De conclusies die in vorige analyses werden gemaakt, blijven ook na de actualisatie van de studie met de gegevens van 2014 overeind. Het geven van een toelating om arbeidsongeschikte gerechtigde zelfstandigen via een deeltijdse activiteit opnieuw te re-integreren is een door de adviserend geneesheer veel gebruikt en nuttig instrument. Voor 27,94% van alle zelfstandigen die een deeltijdse activiteit uitoefenen, mondt de deeltijdse activiteit in 2014 effectief uit in het hernemen van de vorige of andere activiteit. Dit percentage werkhervattingen blijft de afgelopen jaren min of meer constant (28,57% in 2012, 26,37% in 2013 en 27,94% in 2014). De terugkeer naar volledige arbeidsongeschiktheid is de belangrijkste reden van het stopzetten van de activiteit van de arbeidsongeschikte zelfstandigen (38,83%). Mede door de afname van de categorie "andere", is het percentage van zij die terugkeren naar arbeidsongeschiktheid toegenomen ten opzichte van 2013 (33,97%). Er dient hierbij echter wel gewezen te worden op het feit dat bij het berekenen van deze percentages geen rekening werd gehouden met de stopzettingen waarvoor geen reden van stopzetting was meegedeeld. Doordat deze categorie in vergelijking met het voorgaande dienstjaar niet substantieel is verminderd, werd besloten om deze uit de analyse te weerhouden in een poging de interpretatie en de representativiteit van de conclusies te bevorderen.

Deeltijdse activiteit wordt voornamelijk door mannelijke zelfstandigen van middelbare leeftijd uitgeoefend. Niettegenstaande vrouwen beduidend minder aanwezig zijn, oefenen zij relatief meer vrijwilligerswerk uit dan mannen. Het aantal zelfstandigen die een vrijwillige activiteit uitoefenen, is trouwens vrij beperkt.

De meerderheid van de arbeidsongeschikte zelfstandigen vatten hun deeltijdse activiteit aan in de periode van primaire arbeidsongeschiktheid (75,85%).

Een aantal voorwaarden beïnvloeden duidelijk de resultaten op het vlak van deze re-integratie.

Hoe vlugger door de adviserend geneesheer wordt beslist om bij een gerechtigde zelfstandige een deeltijdse activiteit op te starten, hoe groter de slaagkansen naar het hernemen van de activiteit. Na 1 en zeker na 2 jaar arbeidsongeschiktheid verminderen de kansen op re-integratie fors. Na een dergelijke lange periode van arbeidsongeschiktheid neemt het aantal gerechtigden die aan vrijwilligerswerk doen toe. Bovenvermelde vaststelling ondersteunt de stelling dat snel na de arbeidsongeschiktheid een eerste evaluatie door de adviserend geneesheer meer dan aangewezen is. Een opvolging om de zes maanden is zeker tijdens de eerste twee jaar van ongeschiktheid noodzakelijk. Een vluggere terugkeer naar de arbeidsmarkt hangt ook af van de type aandoening van betrokkene. Als het gaat over een lichte aandoening is de terugkeer naar het arbeidsmarkt makkelijker.

Hoe korter de periode van de toegelaten deeltijdse werkhervatting, hoe beter de resultaten naar het hernemen van de activiteit. Personen die reeds meer dan één jaar een deeltijdse activiteit uitoefenen, vallen bij het stopzetten van hun activiteit grotendeels terug op volledige arbeidsongeschiktheid.

Artikel 23 bis biedt de beste kansen met het oog op het hernemen van dezelfde zelfstandige activiteit. De meeste toelatingen zijn gestoeld op genoemd wetsartikel en worden in de primaire periode toegekend. Toelatingen in het kader van 20 bis, die meestal in een periode van invaliditeit worden toegekend, geven veel minder uitzicht op een succesvolle re-integratie. De ernst van de pathologie is hier waarschijnlijk niet vreemd aan.

De beste resultaten naar werkhervatting toe worden behaald met arbeidsvolumes tussen de 15 en 40 uur. De toelating door de adviserend geneesheer beperkt zich in de meerderheid van de gevallen tot een halftijdse tewerkstelling (56,39% heeft een volume tussen 20 en 25 uur per week in 2014). De terugkeer naar een volledige ongeschiktheid doet zich het meest voor bij lagere volumes. Het gaat hier om gerechtigden die alsnog proberen om het werk zeer geleidelijk te hervatten maar daar omwille van hun gezondheidstoestand niet in slagen.

De kans om de activiteit volledig te kunnen hervatten vertoont een dalende trend bij oudere zelfstandigen (50 plus).

In 2014 keren 53,45% van de arbeidsongeschikte gerechtigden die lijden aan psychische stoornissen terug naar ongeschiktheid na het beëindigen van hun toegelaten activiteit. 11,49% hervat de voltijdse

activiteit. Bij ziekten van het bewegingsstelsel en het bindweefsel herneemt 11,40% een voltijdse activiteit. Daar beide ziektegroepen de belangrijkste zijn en in belangrijkheid nog toenemen, is het noodzakelijk om het activeren van deze kerngroep verder te blijven stimuleren en indien mogelijk zelfs te prioriteren. Dit blijft een aandachtspunt voor de toekomst.

Verantwoordelijke uitgever: J. De Cock, Tervurenlaan 211, 1150 Brussel

Realisatie: Dienst voor uitkeringen van het RIZIV

Grafisch ontwerp: Communicatiecel van het RIZIV

Foto: Verypics

Wettelijk depot: D/2016/0401/42